

stvarah dobro poučen. Godi se kmetu tako, kakoršni so zakoni, zakone pa delajo poslanci; torej je treba dobro vedeti, kateri poslanec se ima voliti, da se voli sebi v korist, ne pa v največjo škodo. Zlasti na narodni meji, kjer se nam kmetskim ljudem ob času volitev nemškutarji in liberalci kaj ogabno vsiljujejo, je prevelike važnosti, da ima človek zdravo lastno sodbo. Krona, ki Bralno društvo stane vsako leto, vrača se po desetletjih. Zato pa, Anovčani, pridno pristopajte k temu prekornemu društvu, posebno pa ne oprezajte zdaj, ko so nove volitve v državni zbor pred durmi. Le ne zaspanosti, kjer se gre za toliko lastno korist!

## Razne stvari.

### Iz domačih krajev.

**Naš mil. knez in škof** so se v torek odpeljali na katoliški shod v Ljubljano. V sredo so govorili na shodu o krščanskem življenju.

**Katoliški shod v Ljubljani** se je včeraj končal. Predsednik shodu je bil dr. Ivan Šušteršič. Med podpredsedniki je bil tudi naš stajarski bivši državni poslanec vitez Berks. Shoda so se udeležili nadškof goriski kardinal dr. Missia, knez in škof lavantinski, dr. M. Napotnik, knez in škof ljubljanski dr. A. Jeglič in škof iz Amerike, slovenski rojak Jak. Trobec. Izmed Stajarcev sta govorila dr. Medved o šolskem vprašanju, dr. Matek o družabnem vprašanju. Shod je bil dobro obiskan in navdušenje je bilo veliko.

**Volitve za državni zbor na Stajarskem** so že razpisane. Dne 3. januarja bo volil V. volini razred. Enega poslanca volijo Slovenci iz okrajev Celje, Vransko, Laško, Šostanj z volilnim krajem Celje, Konjice z volilnim krajem Konjice, Slovenji Gradec z volilnim krajem Slovenji Gradec, Ptuj, Ormož, Sv. Lenart z volilnim krajem Ptuj, Rogatec, Šmarje z volilnim krajem Rogatec, Brežice, Kozje, Sevnica z volilnim krajem Brežice, in Ljutomer, Gornja Radgona z volilnim krajem Ljutomer. Slovenci volijo v V. razredu z Nemci (iz okrajev Feldbach, Radgona, Nemški Landsberg) tudi v naslednjih okrajih: Marenberg z volilnim krajem Marenberg, Maribor levi in desni breg, Slovenska Bistrica z volilnim krajem Maribor. Dne 8. januarja volijo kmečke občine. Slovenci volimo 3 poslance in sicer Maribor, Slov. Bistrica, Konjice, Slov. Gradec, Marenberg enega poslanca. Ptuj, Ormož, Sv. Lenart, Ljutomer, Gornja Radgona enega poslanca. Celje, Vransko, Gornji Grad, Laško, Šostanj, Brežice, Kozje, Sevnica enega poslanca. Dne 11. januarja volijo mesta in trgi. Slovenci volimo Maribor, Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Gornja Muta, Vuzenica, Ptuj, Sv. Lenart, Ormož, Ljutomer, Središče enega poslanca. Celje, Šostanj, Vitanje, Vojnik, Laško, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Vransko, Rogatec, Šmarje, Brežice, Sevnica, Kozje, Konjice, Šostanj enega poslanca. Dne 14. januarja volijo trgoveške zbornice, katerih Slovenci zavoljo slavne avstrijske ravnopravnosti nimamo, dne 15. januarja pa volijo veleposestniki v graški deželni hiši štiri posestnike!

**Volilci pozor!** Kakor hitro bodo tudi občinski uradi naznanili razpis novih volitev, morajo se v teku 8. dni vsi volilci pete kurije, ki še niso v volilnih zapisnikih, javiti pri občinskem uradu. Naj se to nikjer ne zamudi, posebno v nevarnih krajih ne. Pokažimo vendar enkrat pri teh volitvah Slovenci svojo popolno zrelost.

**Dvajsetletnica mature.** Nekdanji dijaki mariborske gimnazije, ki so leta 1880. dovršili maturo in ki zavzemajo sedaj razna častna mesta v javnem življenju, so praznovali v torek, 21. dne avgusta t. l. v Mariboru dvajsetletnico svojih dovršenih srednje-

šolskih študij. Izmed nekdanjih 17 kolegov se jih je sešlo 11, trije so bili zadržani po raznih poslih, tri je bila med tem požela nezprosna smrtna kosa. Prav spodobno so se najprej ob pol deseti uri zbrali k sveti maši, katero je čital eden izmed kolegov v Alojzjevi cerkvi, ki se jim je posebno omilila raditega, ker so v njo kot dijaki zahajali vsako nedeljo in vsak praznik. Pridružili so se jim izmed nekdanjih njihovih profesorjev in učiteljev č. g. kanonik dr. Pajek v Mariboru, gospod. gimnazijski ravnatelj Lang iz Lubna, gosp. šolski svetnik Majceger in gsp. umirovljeni vadniški učitelj Miklosich, oba v Mariboru. Po kratki okrepitvi so se jubilatje in nekateri izmed gostov po vozovih napotili v Cirkovce, kamor jih je bil njih tovariš, sedanji župnik Črnenšek, povabil na kosilo. Zvečer so se vršile gosti pri »Nadvojvodu Ivanu« v Mariboru, kamor se je udeležiteljem dvajsetletnice pridružilo nekoliko sošolcev iz prejšnjih in poznejših let, v Mariboru bivajočih. Ni nam treba opomniti, da so se pri kosilu v Cirkovcih in zvečer pri »Nadvojvodu« govorile lepe napitnice, izmed katerih omenimo le govor gospoda vseučilišnega docenta dr. Murka, ki je posebno povdarjal, kako se je gimnazija tekom dvajstih let izpremenila na boljše, ne samo po zunanosti, ampak tudi po vnanji upravi, vzlasti, da so se uvedle slovenske paralelke, kjer je slovenskim dijakom dana priložnost, bolje se izobraziti v materinščini. Marsikatera vesela pa tudi neprijetna ura iz dijaškega življenja je po veselih pogovorih med prijatelji in gosti zopet vstala iz groba pozabnosti, zraven pa se je budil tudi otožni spomin na one, ki so morali pasti v prerani grob. Tako je ta slovesni dan vsem udeležencem prehitro preminil, in pri slovesu so si vsi zatrjevali, da se hočejo čez pet let zopet sniti v Mariboru.

**Civilni geometer v Mariboru** gosp. J. Marek ne bo več izvrševal svoje službe.

**Slomšekovo slavnost v Ljutomeru** so pozdravili brzojavnim potom:

Ptuj. Zbranim društvom najsrčnejše pozdrave! Živeli častilci Slomškovi! — Čitalnica; Slovensko pevsko društvo.

Gradec: Slomšekovo geslo: Vse za vero in dom naj prešine vse Slovence. Živio njegovi častilci! — Prof. Podgoršek in Steklasa.

Ponikva: Slomškova verska in narodna zavest naj polnita srca Slovencev. Večna Slomšku slava! Živeli bratje! — Kreft, Pintarič.

Ponikva: Slava Slomšku! Živeli njegovi slavitelji! — Ivanka Slavinec.

Trst: Vse, ki na slavnosti ste zbrani, — pozdravlja Vas Primorje udani. — Duh Slomškov naj vse prevzame — in v bratski slogi Vas objame; — in prišel bo veselja dan, — ko bo sovrag v prah teptan! Cvek, Muha, Zorko, Cviter, Zelen, Mikota, Sotlar.

**C. kr. poštar Mavrič** v Ljutomeru si je tudi ogledoval pred Šrameljevo hišo veličasten obhod Slovencev po Ljutomeru. Somišljeniki so ga pozdravili s kričečim »Heil«, da so konji slovenskega banderija nevoljno zarežgetali. Boljše bi bilo, da bi c. kr. poštar ob tem času zravnal uro v svojem uradu, ki je isti dan tekla jako samovoljno, tako da se pošta, ki se odpira po tej uri, čakajočemu ljudstvu dolgo ni hotela odpreti, čeravno je že na cerkveni in kolodvorski uri davno minola deveta ura.

**V Slov. Bistrici** je bila cesarjeva zahvala za udanostne izjave in pojave povodom 70letnice njegovega rojstva pribita skraja le v nemškem jeziku. A Slovenci so se pritožili na višjem mestu, in takoj so se morale nalepiti tudi zahvale s slovenskim besedilom. To stori odločnost!

**Ces. Franc. Jožefa gimnazija v Ptuj.** Novo šolsko leto 1900/1 se prične 16. t. m. Ta dan se vršijo ponavljalne skušnje dopoldne; učenci, ki morajo izpit iz kakošnega predmeta ponavljati, se naj med 8.—9. uro v ravnateljevi pisarni oglašijo ter naj oddajo

tam svoje začasno spričevalo. V I. razred se pa sprejemajo učenci 17. t. m. od 8.—10. ure, ter se vrši sprejemna skušnja od 10. ure naprej in se nadaljuje popoldne. Učenci, ki so ta zavod že obiskovali kakor tudi oni, ki pridejo iz drugih gimnazij, se oglašajo ravno ta dan med 10. in 12. uro; učenci, ki vstopijo na novo, se morajo oglašiti v spremstvu svojih staršev ali njihovih namestnikov. — 18. t. m. je ob 8. uri sv. maša v čast sv. Duhu, potem slovesno odprtje novega gimnazijskega poslopja, katerega se morajo vsi učitelji in učenci gimnazije vdeležiti. Pouk se prične 19. septembra. Vse drugo se nahaja v naznanilu, ki se najde na črni deski v gimnazijskem poslopju.

**Pri Mariji Snežni na Velki** je 7. t. m. v Muri utonila Anca Vrbanič, 57 let stara, nekdanja dekla, sedaj gostačka, ki ni mogla več delati. Sirota ni bila prav pri pameti, in nič se ne ve, kako je prišlo, da je v vodi našla smrt.

**P. Konrad Stazinski**, minorit pri Sv. Trojici v Halozah, je vsprejet v ljubljansko škofijo.

**Iz Kozjega.** Prihodnjo soboto dne 15. septembra 1900 ob 8. uri zjutraj vršilo se bode v Kozjem premovanje goveje živine in sicer bikov in krav. Država darovala je 650 kron, dežela 450 in okrajni zastop 200 K. To je od leta 1873 prvo premovanje v našem okraju. Živina je pri nas lepa in gotovo bo pregledovanje zanimivo.

**Iz Ponikve** ob južni železnici. V nedeljo 2. t. m. se je vršila ob 4. uri popoldne domača veselica in slavnost v gostilni Franca Bergleza v Cecinjah. Na prostem pod lipo je poučeval gostilničar Franc Berglez sam o umnem trsarstvu in še o marsičem drugem času primernem. Poslušalcev od blizu in daleč se je udeležilo ogromno število. Dobro je prirejati enake veselice in podučne shode s pomočjo izobraženih vinogradnikov. Kajti uničeni so večinoma vsi vinogradi po grozdnih plesnobi, mnogo hujše pa še po peronospori. Najbolj hudo prizadeti so oni vinogradniki, kateri so po nasvetu nekega vinogradnika s pepelom škropili svoje vinograde. Očividni dokaz je, da pepel, sol, milo (žajfnica), soda, kuhani pepel, oziroma lug, gnojnica, in bršljanova voda so popolnoma ničvredna sredstva.

**Slaba prodaja.** Iz Ptuja nam pišejo: Tu se zdaj večkrat zgodi, da pripeljejo posestniki jabelka na železnico ali v mesto, za naša očesa, da najdejo odjemalca, kupca. To neprevidno postopanje se porabi tako, da se ne najde nobeden kupec za pošteno ceno! — Lastnik jabelk pa je prisiljen potem dati blago za vsako ceno, ako jih ne mara domu peljati. Če tak prodajalec dobi za kilo jabelk 1 kr. je srečen! Prej se je treba za ceno pogoditi in si najti kupca, sicer je zguba prevelika.

**Kranjčeva slavnost.** V Škalah pri Velenju so v nedeljo slovesno odkrili spomenik učenjaku, profesorju in pisatelju dr. Jožefu Kranjcu ob 25letnici njegove smrti. Slavnosti so se udeležila razna narodna društva in mnogo priprostega ljudstva. V Velenju je ob slavlolu pozdravil goste gsp. župan Jezovnik, hiše so bile v zastavah. Pred spominsko ploščo v Škalah je slavnost otvoril gsp. profesor Vrstovšek, slavnostni govor je govoril gsp. dr. Karlovšek, pevci iz Saleske doline in mešani celjski pevski zbor so zapeli več lepih pesem. Na večer je iz Šostanja prišla velika množica z lampijoni. Vsa društva so zvečer v Šostanju priredila z godbo obhod po trgu.

**Odgovor** potujočemu po lepih Slovincih na dopis v zadnjem »Gospodarju«: Zakaj ni bralnega društva pri Sv. Bolfanku? Odgovor beri v »Gospodarju« št. 9, dne 1. marca 1900 v dopisu od Sv. Bolfanka v Slov. goricah.

**Duhovne vaje** bodo v Framu od 26. do 30. septembra opravljali čč. gg. lazaristi iz Celja.

**Poroka.** Poroči se učiteljica v Zibiki gospica Matilda Vidmajer z nadučiteljem v Zibiki, gosp. Fran Brinarjem.

**Osebnosti.** Učitelj v Brezji pri Mariboru gosp. Mavrič je izstopil iz učiteljstva ter pristopil k pošti.

**Nemški učitelji in učiteljice** iz Štajarske zborujejo včeraj in danes v Mariboru. Nekateri meščani so po nepotrebnem ob tej priliki razstavili tudi svoje frankfurtarice. —

**V Št. Ožbaltu** v dravski dolini je umrl dne 10. septembra veleposestnik in krčmar Mihael Sabathy. Zadel ga je srčna kap.

**Na žensko učiteljsko pri šolskih sestrah** je vsprejem 14. in 15. t. m., vsprejemne in ponavljalne skušnje 17., začetek pa 20. septembra.

**Učiteljske spremembe na Štajarskem.** Imenovani so: S. Meglič, učitelj na Vranskem, nadučiteljem istotam; Ferdinand Rosenstein, učitelj na Sladki gori, nadučiteljem v Stranica; Beno Serajnik, učitelj v Čadramu, učiteljem na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v Konjicah; Jožef Poljanec, učitelj v Kapeli, učiteljem v Račah; Julijana Valentinčič, začasna učiteljica na Humu, za učiteljico istotam; Matilda Vidmajer, začasna učiteljica v Čadramu, za stalno učiteljico v Zibiki. Kot suplenta (suplentki) za dobo potrebovanja sta nastavljeni Mihael Roš v Dolu, Karol Hlebec v konjski okolici; Beti Supanek na Vranskem in Ida Mazi v Trbovljah.

**Nagrobni spomenik.** Podpisani se je odločil, zbirati mile darove za spomenik pokojnemu č. g. Jakobu Trstenjaku, župniku pri Sv. Marjeti nižje Ptuja. Zato prosi vse č. gg. tovariše pokojnika, vse prijatelje in znanke, vse učenke in učence ter farnike, naj blagovolijo svoj darček ali v znamkah ali v gotovini poslati na naslov: Simon Gaberc, župnik framski p. Fram.

**Iz Gornje Radgone.** Med raznimi stvarmi tega lista št. 36 se nahajajo besede: »Občinske volitve v Razvanji so izpale za Slovence ugodno. Povsod se Slovenci močno zbujaajo. Narodno najbolj nazadujoč okraj je sedaj gornjeradgonski.« — Pisec teh vrst bi vprašal, kdo je temu kriv? Ali smo temu krivi mi kmetje ali pa razumnost? Bržkone oni razumniki, ki gorijo za »šulferajn« in ki tje zahajajo, k narodnim veselicam pa ne! Ali naj ubogi kmet nastopi in vodi razumnost? Za tako narodno razumnost se prav lepo zahvalimo, ker odkrit sovražnik nam je veliko ljubši.

**Katehetski shod** so imeli dne 12. t. m. katehetje sekovske škofije v Gradcu. Posvetovali so se o katehetskem poučevanju. Jako umesten shod!

»Südmärkische Volksbank« so ustanovili v Gradcu. Opetovano smo že opozarjali slovensko javnost na to nevarnost. Naši zagrizeni narodni nasprotniki, ki imajo že itak vsa javna sredstva v svojih rokah in je brezobzirno uporabljajo v neenakem boju proti nam, so zdaj organizirali celo svoj kapital z očitnim namenom, da nas čim preje, zlasti na meji, gospodarsko usužnjijo. Ako hočemo zlobne nakane naših nasprotnikov preprečiti, treba, da zlasti »Naša Straža« obrne vso svojo pozornost na severno mejo in s pomočjo slovenskih denarnih zavodov gospodarsko okrepi naš živelj, kjer je v nevarnosti, da ga požre nenasitni tujec.

**Zveza slovenskih trgovskih pomočnikov** se je ustanovila v Trstu. Na zadnjem zborovanju se je prekrstila v »trgovsko izobraževalno društvo«. Društvo ima tudi namen ohraniti trgovskim pomočnikom slovensko narodnost. Taka društva bi bila prepotrebna po spodnještajarskih trgih in mestih. Vsi trgovski pomočniki so slovenske narodnosti, a s častnimi izjemami (posebno po trgih) sami nemščurčki. Tukaj je treba dela!

**Iz Mute nam pišejo:** Pretečeni četrtrek so imeli otroci slovenske šole na Muti izlet v Marnberg, kjer so imeli na posojilničnem vrtu krasno veselico. Z veliko zadovoljnostjo

so ljudje opazovali, kako so otroci v slovenski šoli mnogo lepše vzgojeni, lepega in prikupljivega vedenja. Ako pa ima mladina nemških obmejnih šol kak izlet, se ljudje morajo čuditi, kako divji in razposajeni so otroci. Tukajšnji prebivalci že spoznavajo, kako zelo potrebna jim je šola, kjer se mladina vzgojuje na podlagi maternega jezika. Nemškutarija nikjer ni dobra, najmanj pa pri vzgoji nežne mladine.

**Celjski Nemci v škripcih.** Našim Nemcem se prepovedana 10letnica Sokolska hudo vrača. Prvo je ponesrečena kolesarska slavnost. Že vdeležba je bila tako slaba, da jo! In še ti, kateri so prišli, so godrnjali in se jezili nad našimi nemščurji, ki so jih speljali na led. Da, ali ni to smola: na kolesarsko slavnost se pripeljati, potem pa ne smeti se iz mesta prikazati! Celjska okoliška občina zabranila je namreč po okrajnem glavarstvu nemškim kolesarjem vožnjo po slovenskih tleh. In ob izhodih bili so nastavljeni orožniki, ki so vsakega zavrnil. Le nekaj je bilo izpuščenih potem, ko so na povelje znake odstranili, da sporočijo Laškim nemščurjem žalostno vest, da se njih sodrugi pripelajo s kolesi — pa po železnici. Gostje počutili so se kakor jetniki v nemškem Celju. Pa to še ni vse. V nemškem Celju samem donéla jim je od vseh strani slovenska govorica na uho in mnogim je priklopel bolesten vsklik iz prsi: »Jo Cilli is jo a bindise stot!« Konec te komedije pa je bil, da so obljubovali, da nikdar več ne pridejo v — bindiš Celje. Da bi to obljubo držali!

**Nemška pravicoljubnost.** Nek nemški Ljutomerčan poroča v mariborski »giftni kroti«, da je bilo na Slomšekovi slavnosti le 282 ljudi. Ta je debela! Saj je samo požarnikov bilo 231. Videl je nadalje samo 20 hiš z zastavami okinčanih! Videl je, da so gnali dr. Rosino in dr. Dečka na glavarstvo. Ta pa je najdebelejša! Slomšekovo slavnost imenuje politično slavnost. Laže, da so Slovenci pobili okna nemške šole. Laže, da so Sokoli razvili na glavnem trgu zastavo. Slovenci, ki so bili na slavnosti, lahko iz tega razvidijo, kako Nemci čez nas lažejo. Fej čez take »lutrs-lažnike!«

**Iz Rogaške Slatine** nam pišejo: Dne 10. t. m. je bila v kopalščni kapeli na Slatini črna sv. maša za rajno cesarico. Razven nekaj gostov so se je udeležili le žandarji in poštno uradništvo. Bilo pa ni ravnatelja, ne nobenega uradnika, ne nobenega zastopnika iz nove nemške občine. Pač pa so se udeležili ti gospodje slavnosti šulferajnske šole, kjer so otroci ali po programu ali pa iz samega veselja tudi rajali. Vidi se pa iz tega, koliko je bil vreden krik, ko so ob rojstvu cesarjevem slatinski Nemci vpili, zakaj se jim ne služi posebna sv. maša v slatinski kapelici. Kadar se jim služi, pa ne pridejo. Ali bodo sedaj tudi vpili?

**Podružnica sv. Cirila in Metoda v Marnbergu** je imela 9. t. m. občni zbor in veselico pri »Stari pošti.« Vse se je vršilo v lepem redu. Volil se je novi odbor. Predsedništvo je prevzel vsled soglasne volitve gsp. notar Bezan. On je imel tudi prvičkrat v Marnbergu slavnosti govor, ki je vzbujal občno odobravanje. Zgodovinsko je dokazal, s kako velikimi zaprekami se je razvijal slovenski narod, povdarjal je, kako tudi sedaj Nemci, Lahi in Madžari prežijo in stiskajo Slovence. Toda ravno veliki napredek v vseh strokah človeškega znanja in narodnega gospodarstva v sedanjem času kaže, da smo žilav, trden, pred vsem pa zelo inteligenčen narod. Obmejni Slovenci nočemo zaostati; zato podpiramo družbo sv. Cirila in Metoda, ker dobro vemo, da so nemške šole v tem okraju najbolj sovražne napredku našega ljudstva. Potem so odmevale pesmi dobro izurjenega moškega in mešanega zbora po dvorani. Franc Pahernik je na glasovirju vzbujal milodoneče glasove.

**Gosp. Pichler,** trgovec na glavnem trgu nas prosi, da popravimo notico, v kateri smo povedali čitateljem, da on razdeljuje v svoji trgovini »Štajerca« v toliko, da on ni bil takrat v trgovini, da on ni vedel, da je njegov služabnik ta list dobil od trgovca z jestvinami Šerbauma, da je to strogo prepovedal v svoji trgovini, ker Slovence spoštuje, od katerih izključno živi.

### Iz drugih krajev.

**Družba sv. Mohorja** ima letos 78.596 udov, torej zopet 493 več, kakor lani. Najbolj je napredovala lavantinska škofija, ki ima letos 25.796 udov, torej 990 več kot lani. To je častno za nas slovenske Štajerce! Kranjci pa imajo letos 636 udov manj. To so nasledki prepira.

**Desetletnica »Südmärke«** se je slavila dne 8. t. m. na občnem zboru v Lincu. Poleg drugih je priromal tja neizogibni Ambrožič iz Celja, da poroča o bojevitim delovanju junških Celjanov. Zapisnikar Khull se je pohvalil, kako lepo napreduje »Südmärke«. Pred desetimi leti je stelo društvo 21 krajevnih skupin z 2500 članovi, danes pa broji že 184 skupin z 21.000 članov. Tudi dohodki se množé; lani pa so znašali preko 96.000 K. Do 31. decembra 1899 se je izdalo 140 posojil v znesku 117.350 K, podarilo se je pa 61.401 K; vrh tega se je dalo podpor nemškemu dijakom in drugim 40.000 K. Lani je prirastlo društvu 31 skupin, ustanovnikov pa 35. Posojil se je lani izdalo 13.727 K, daril 10.000 K. Ustanovile so se že štiri knjižnice, katerih vsaka ima okoli 1000 knjig. — Vidi se, kako jedini in delavni so naši nasprotniki pri delu, ko se polasčajo slovenskega ozemlja; ali bi se ne mogli učiti mi te jedinsti, kadar branimo svojo zemljo?

**Jubilej turškega sultana.** Sultan Abdul Hamid II. je slavil v tem mesecu svojega vladanja 25letnico. Sultan je dovolil, da se je ta dan proslavil svečano in javno. Velelasti so odposlale v Carigrad posebna poslanstva, da sultanu častitajo. Izšel je tudi časopis, kateri popisuje napredek Turške pod vladu Abdul Hamida.

**Novi topovi za avstrijsko armado.** Avstrija se je konečno odločila za nove topove takozvane »brzostrelce«. Novi topovi bodo iz jekla, ker so različni poskusi pokazali, da ni mogoče napraviti zmesi iz medi, katera bi zadoščevala vsem zahtevam modernih topov. Zato se je Avstrija po vzorcu Nemčije odločila za jeklene topove. Pripravljeni smo lahko že na to, da bo vojni minister zahteval malenkost v milijonih za te nove topove. Nujnejših potreb nimamo.

**Koliko žganja se popije na Ruskem?** Rusom sovražni nemški in drugi listi navadno trdijo, da so Rusi preveč udani zganjpitju, a to je samo podlo obrekovanje. Na Ruskem deluje sedaj 45 društev treznosti, katera so poslala na pariško razstavo statistične podatke o zganjpitju na Ruskem. Po teh podatkih porabi jeden ruski prebivalec na leto samo 7 in pol litra žganja, dočim na Francoskem 10 litrov, na Nemškem 10-9, na Angleškem 11, na Belgijskem 11-3, na Laškem 28-4 litra. Ako pomislimo, da se v zahodnji Evropi izpije celo morje piva in vina, česar na Ruskem ni, je poraba žganja na Ruskem dosti majhna.

**Zarota zoper kneza Ferdinanda bolgarskega.** Iz Budapešte prihaja vest, da je bil v minotem mesecu v Budimpešti shod anarhistov in da so isti sklenili umoriti kneza bolgarskega. Municipij v Budapešti da je dobil neko pismo iz Giovinazza v Italiji. Iz tega pisma da je bilo razvidno, da se je onega shoda udeležilo kakih 50 anarhistov iz Rusije, Italije in Nemčije. Nekaj anarhistov da je celo že odšlo v Bolgarijo, da izvrše storjeni naklep.

**Kolera** divja v Glasgovo na Angleškem. Vsak dan zbolijo in umirajo ljudje za to strašno kugo.

**Društvene zadeve.**

**Bralno in pevsko društvo „Maribor“** v Mariboru priredi v vrtu Narodnega doma dne 16. t. m. Slomšekovo slavnost. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 30 kr., udje in dijaki po 20 kr. Na sporedu je petje, slavnostni govor, tamburanje. — Ker društvo težko izhaja, bilo bi želeli, da se občinstvo mnogostevilno udeleži te slavnosti.

**Čitalnica v Konjicah** ima svoje občno zborovanje v četrtek dne 13. sept. ob 8. uri zvečer v svojih lastnih prostorih. Vspored: volitev novega odbora, odobravanje letnega računa, naročitev časnikov, sprejem novih udov, slučajnosti. Z ozirom na važnost tega zborovanja se prosi, da se vsi udje polnostevilno vdeležijo. Odbor.

**Bralno društvo na Dobrni** priredi dne 16. t. m. po večernicah Slomšekovo in cesarsko slavnost s slavnostnim govorom in deklamacijami. Občni zbor. Poročilo starega in volitev novega odbora. Nadejamo se mnogostevilne vdeležbe posebno sl. celjskega Sokola, šaleskih pevcev in šmartinskih igralcev. Torej v nedeljo na Dobrno! Odbor.

**Družbi sv. Cirila in Metoda** so darovali: izvenakadem. podružnica v Gradcu 108 K, podružnica za Pokrče in okolico 30 K, moška in ženska podružnica v Mariboru 520 K, Julci Funder v Gradcu 6 K, J. Stabuc pri sv. Lovrencu v Pušavi iz Pernatovega nabiralnika 6 K.

**Gospodarske stvari.****Umetna gnojila.**

Kmetovalci, kateri mislijo svoje travnike z umetnim gnojem sedaj v jeseni gnojiti, kar se prav gorko priporoča, naj si takoj omislijo umetnih gnojil. Da pridejo ta gnojila ceneje, potreba je, da se naročajo skupno. Zato se naj udje kmetijskih zadrug oglasijo pri načelnstvu ter tamkaj povejo, koliko gnojila želijo, da dojdejo od teh naročila do 1. oktobra t. l.

Ker se je tomaževa žlindra podražila, bomo tokrat vzeli mesto tomaževe žlindre superfosfat, katerega je potreba ravno polovico manje, ker je toliko boljši.

Da se pognoji 1 oral travnika, vzame se 1 mtc. superfosfata in 3 mtc. kajnita in to stane na vsako zadnjo postajo spodnjestajarske postavljen 1 mtc. superfosfata 10 K 60 v., kajnita 16 K 20 v., toraj ves gnoj za eden oral 26 K 80 v.

Žlindra pa stane domu postavljena 1 mtc. 7 K 80 v., in ker bi je trebalo za eden oral 2 mtc., torej bi stalo to gnojenje za eden oral 29 K 80 v., 3 K več, nego s superfosfatom. Iz tega sledi, da bomo tokrat gnojili naše travnike le s cenim in koristnim superfosfatom in kajnitom. Za kajnit se mora poslati denar naprej, za superfosfat pa takoj po prejetju.

Vsa načelnstva kmetijskih zadrug naj skličejo shode in opozorijo kmete na ta gnojila,

da si zboljšajo svoje travnike, ker le po zboljanju travnikov in pomnoženju krmenskih rastlin, je mogoče začeti umno živinorejo, katera je podlaga blagostanju kmetijstva.

Ako si ne bodejo zadruge same teh gnojil naročevale, ampak skupno, kar je radi cenejšega blaga in kontrole za pristnost blaga boljše, naj pošljejo vsa naročila, koliko tega ali onega gnojila hočejo do 1. oktobra podpisnemu, da dojde blago do 15. oktobra vsakemu v roke. Za kajnit je potreba denar naprej poslati, ker je monopolno blago, pa tudi superfosfat, ako se takoj plača, pride 2% ceneje.

Kako da se to gnojilo meša z apnom, pepelom itd., popisal bodem prihodnjič.

Ivan Kač v Žalcu.

**Loterijske številke.**

Trst: 8. septmb. 1900. 60, 10, 9, 52, 13  
Linc: » » » 8, 9, 50, 48, 5

**Slovenci, Slovenke!**

podpirajte „Našo stražo“;  
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

**Štajarski Slovenci,**

dajte za mariborsko šolo

**Iz Etterjevega sadnega soka**

dobljenega iz prirodnega sadja, ki je prost vsakih kemičnih primesij in se toraj ne sme zamenjati z umetnim sadnim sokom, napravi si lahko vsakdo z malimi stroški prav dobro, trpežno poživljajočo

**Sadno****• pijačo •**

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsakega drugega dodatka zmeša s 100/130 litrov navadne vode, da po naravnem kisanju 110/140 litrov močne, čiste okrepevalne jako zdrave in cenene

sadne

**pijače.**

Dobi se pri en gros-trgovcu A. Jurca in sinovi v Ptuj. — Viljem Etter, Sigmaring.

Dobi se še nadalje pri: G. Ketz v Mariboru, M. Ogorevcu v Konjicah, K. Sima v Poljčanah, A. Balantu v Oplotnici.

**Razglas.**

Javno se daje na znanje, da se bode vršil

dne 21. septembra 1900  
predpoldne ob 8. uri pri sv. Lenuartu v Slov. gor.

**pregled živine in nadarjenje.**

Prignati se smejo k ogledu biki, krave in telice.

Tega pregleda in nadarjenja se zamorejo udeležiti le oni posestniki, kateri imajo živino v tukajšnjem okraju.

**Darila:**

A. za bike 1 drž. darilo 70 K  
1 drž. darilo 60 K  
3 dež. dar. á 50 K  
1 dež. darilo 40 K  
B. za krave 1 drž. darilo 70 K  
2 drž. dar. á 60 K  
6 drž. dar. á 50 K  
2 drž. dar. á 40 K  
9 dež. dar. á 40 K

skupaj torej se razdeli 1250 K.

Razven te svote privolil je tudi okraj 600 K, katere se bodo ravno tako razdelile.

Posestniki se k udeležbi prav uljudno vabijo.

Franc Wella,  
načelnik.

**Čistega medu**

ajdovega, proda 8 metercentov, skupaj ali nad 30 kg. a po 45 kr., do 30 kg. pa a po 50 kr.

Janez Šegula, čebelar v Hlaponcih, p. Juršinci pri Ptuj.

**V najem**

se da kovačnica na prav dobrem prostoru na 3 leta z orodjem ali brez orodja, zraven posestva okoli 2 oral, obstoječe iz njiv, travnikov, vrta in pašnika; redi se lahko ena krava in dve svinje; tudi je precej sadnega drevja.

Več se izve pri Alojziju But, posestniku v Kostrevnici.

**V najem**

se da lepo stanovanje obstoječe iz 2 sob, kuhinje, 2 obokane kleti po potrebi svinske hleve, kakor tudi živinske in drugo gospodarsko poslopje. Zraven je lep vrt in sadosnik, zemlje pa kolikor potrebuje. Poslopje je zidano z opeko pokrito in v dobrem stanju. Leži tik dveh okrajnih cest blizu župne cerkve, četrt ure od Ptuja oddaljeno in je za vsako obrt sposobno. Kdor bi želel v najem vzeti se naj oglašuje pri Graharju na Hajdinu pri Ptuj do 30. t. m. Odda se na več let. 2

**Na prodaj** lepo, novo poslopje s tremi sobami in rodovitnim vrtom. Oddaljeno je eno minuto od župne cerkve in pol ure od mesta v zelo lepem kraju. Primerno za kakega upokojenega duhovnika ali za kako obrt. Naslov pri upravnistvu. 2

**Viničar** s 3 ali 4 dobrimi delavskimi močmi sprejme se na dobro vinogradiško mesto. Treba je da zna cepiti (požlahtnovati) pa tudi na novo saditi in da zna vsaj eden izmed družine govoriti nekoliko nemški. Vpraša se pri občinskem predstojniku v Framu pri Račjem.

**Gimnazialci** se sprejmejo na stan in hrano v Mariboru, Nagystrasse št. 10. Marija Lešnik.

**V najem**

se dobi z oktobrom hiša z dobro gostilno ter trgovino z mešanim blagom. K hiši spada tudi lesna trgovina, žaga in mlin ter nekoliko posestva. — Da se na 10 let v najem. Ponudbe je poslati poste restante 16 pošta Kozje (Drachenburg.) 2

**Proda se**

takoj zavoljo prevzeta obrti, novozidana hiša v Studencih 137 prav blizu cerkve in šole, zelo pripravna za penzioniste.

**Na prodaj**

posestvo, novozidana hiša z gospodarskim poslopjem, 15 oralov zemljišča, rodovitne njive, travniki in gozd. Četrt ure oddaljeno od Slovenske Bistrice. Več pove posestnik Anton Lacian, občina Cigonca Slov. Bistrica. 3

**Dva kovaška učenca**

od 17 let naprej, ako imata veselje do kovačije, tudi se uči sekire brusiti, sprejme podpisani in da 3. leta oblačilo povrhi.

Sprejemem tudi 2 kovaška pomagala in enega za brusiti sekire. Natančneje se izve pri Francu Pristovniku, kovaču v Oplotnici, Štajarsko. 2

**Proda se**

Posestvo 36 oral, njive, vinograd, 14 oral travnika, gozd, vse v enem kosu ležeče, sredi hiša in gospodarsko poslopje (dva živinska hleva) 7 minut od Jarenine v eni izmed najrodovitnejših dolin v Slov. gor., ob okrajni cesti, pol ure od železniške postaje Pesnica, 2 uri od Maribora, je kak leži in stoji ceno na prodaj. Natančneje se izve pri posestniku Janezu Schmidinger v Jarenini. 3

**V najem**

želim vzeti hišo za trgovino. Ponudbe blagovolijo se poslati na upravnistvo tega lista.

**Franc Brezovšek, Konjice,** izdelovalec cementnih reči

priporoča vsa v njegovo stroko spadajoča dela, na pr. ploščice za tlak po cerkvah in drugod, korita za studence in za hleve, jasli, strešnike, stopnice, podboje, vsakovrstne predmete za stavbe. Vse se izdeluje iz najboljšega portland-cementa, in sicer z rokami, in vsled tega je blago trpežne, kakor če se dela s strojem. Cena zmerna. Kjer sem v dobri dveletni bivanji v Konjicah že delal, povsod so z mojim delom zadovoljni. 3

**Na prodaj**

posestvo v Spodnjem Rothweinu, pol ure od Maribora. Lepa zidana hiša in hlevi, sadno drevje, velik travnik, lep vrt, studenec pri hiši. Hiša št. 90.

**Vinograd na prodaj**

z letošnjo trgatvijo vred v župniji sv. Jakoba v Slov. goricah. Kupci naj se oglašijo pri tamošnjemu župniku. 3